

Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori

RESOLUCIÓ de 28 de setembre de 2023, del director general d'Urbanisme, Paisatge i Avaluació Ambiental, per la qual es formula declaració d'impacte ambiental del projecte de planta solar fotovoltaica Duquesa Solar 29,99 MWp i la seua infraestructura d'evacuació, en els termes municipals de l'Alcora i Onda. Expedient: (3029897) 031/2023/AIA. [2023/11529]

«Declaració d'impacte ambiental

Expedient: (3029897) 031/2023/AIA.

Títol: planta solar fotovoltaica Duquesa Solar 29,99 MWp i la seua infraestructura d'evacuació.

Promotor: Sonnedix España Solar Energy, SL.

Òrgan substantiu: Servei Territorial d'Indústria, Energia i Mines de Castelló.

Ref. òrgan substantiu: ATALFE/2020/131.

Localització: TM de l'Alcora i Onda (Castelló).

Antecedents i descripció del projecte

L'empresa Sonnedix España Solar Energy, SL, promou la instal·lació solar fotovoltaica PS FV Duquesa Solar de 29,99 MWp i la seua infraestructura d'evacuació. La instal·lació fotovoltaica Duquesa Solar es dissenya amb ocupació de les parcel·les 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 106, 107, 108, 109, 123, 124, 129, 141, 143 i 146 del polígon 1, les parcel·les 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 133 i 134 del polígon 2 del TM d'Onda, les parcel·les 114, 138, 139, 142 i 143 del polígon 34, i les parcel·les 154, 155, 156, 157, 159, 160 i 161 del polígon 35 del TM de l'Alcora.

Comprén una superfície real aproximada de 53,56 ha (segons projecte inicial), amb una àrea total vinculada a les parcel·les de 61,61 ha, el clos perimetral de les quals serà de 10.064 m en total. Es preveu l'execució de la línia d'evacuació aèria de 38,70 m (que tindrà un suport denominat 10065N, el qual se situarà en el lloc del suport núm. 10065 existent que serà substituït), fins a la subestació elevadora 132/30 kV i la subestació de tall STM Sanchils de nova construcció, telemandada per l'empresa distribuïdora (Iberdrola en aquest cas), i aquestes últimes quedaran fora de l'abast d'aquest expedient. La subestació connectarà amb la xarxa de distribució mitjançant la línia aèria de 132 kV ja existent en la parcel·la (LAT 132 kV ST Corral del Cuervo – ST Vallat, propietat d'Iberdrola Distribució). D'altra banda, per a alimentar els serveis auxiliars de la subestació de maniobra es projecta, per requeriment d'Iberdrola al promotor, una línia subterrània amb una longitud de 1.491,78 metres incloent 5 metres de cable des de l'interior de les cel·les de 20 kV situades en la SET Sanchils, i 5 metres de pujada de cable fins al suport núm. 987124 ja existent de la línia 20 kV.

Els panells es connecten en sèrie i s'agrupen en inversors d'*strings* per al seu posterior augment de tensió en el seu centre de transformació 30/0,8 kV corresponent. Es realitza el disseny d'una instal·lació solar fotovoltaica de la potència indicada. Els mòduls solars seran de tipus silici, monocristalins i bifacials, i s'instal·laran sobre una estructura que anirà clavada en el terreny, amb seguidor solar a un eix (rotació 60°/-60°) i respectant una orientació perfecta nord-sud, augmentant així el seu rendiment en comparació amb sistemes estàtics.

L'accés a la planta es realitzarà des de la CV-188, de Ribesalbes a l'Alcora, mitjançant camins ja existents. No serà necessària la creació de vials nous, i és possible que calga una adequació dels vials existents per a facilitar el pas de la maquinària de construcció.

Per a l'execució del projecte es preveu una preparació i neteja prèvia del terreny mitjançant rebuig i desbrossament de les àrees on se situen els panells i desmunt de la zona d'instal·lacions i transformadors, obertura de rases per al cablejat, creació de vials interiors projectats en la planta, amb un ample mínim de 4 m, així com el desenvolupament d'una xarxa de drenatge d'aquests i perimetral a la instal·lació amb la finalitat de canalitzar l'aigua minimitzant el seu impacte. Així mateix, s'instal·larà el clos perimetral i s'executarà la construcció d'un edifici de control i manteniment.

Finalitzada la vida útil de la planta fotovoltaica, es procedirà a desmantellar-la i a restaurar el terreny, evitant en la mesura del possible el

Conselleria de Medio Ambiente, Agua, Infraestructuras y Territorio

RESOLUCIÓN de 28 de septiembre de 2023, del director general de Urbanismo, Paisaje y Evaluación Ambiental, por la cual se formula declaración de impacto ambiental del Proyecto de planta solar fotovoltaica Duquesa Solar 29,99 MWp y su infraestructura de evacuación, en los términos municipales de Alcora y Onda. Expediente: (3029897) 031/2023/AIA. [2023/11529]

«Declaración de impacto ambiental

Expediente: (3029897) 031/2023/AIA.

Título: Planta Solar Fotovoltaica Duquesa Solar 29,99 MWp y su infraestructura de evacuación.

Promotor: Sonnedix España Solar Energy, SL.

Órgano sustantivo: Servicio Territorial de Industria, Energía y Minas de Castellón.

Ref. Órgano sustantivo: ATALFE/2020/131.

Localización: TM de L'Alcora y Onda (Castellón).

Antecedentes y descripción del proyecto

La empresa Sonnedix España Solar Energy, SL, promueve la instalación solar fotovoltaica PS FV Duquesa Solar de 29,99 MWp y su infraestructura de evacuación. La instalación fotovoltaica Duquesa Solar se diseña ocupando las parcelas 76, 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 106, 107, 108, 109, 123, 124, 129, 141, 143 y 146 del polígono 1, las parcelas 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 133 y 134, del polígono 2 del TM de Onda, y en las parcelas 114, 138, 139, 142 y 143 del polígono 34, y la parcela 154, 155, 156, 157, 159, 160 y 161 del polígono 35 del TM de L'Alcora.

Abarca una superficie real aproximada de 53,56 ha (según proyecto inicial), con un área total vinculada a las parcelas de 61,61 ha, cuyo vallado perimetral será de 10.064 m en total. Se prevé la ejecución de la línea de evacuación aérea de 38,70 m (que tendrá un apoyo denominado 10065N, el cual se ubicará en el lugar del apoyo núm. 10065 existente que será sustituido), hasta la subestación elevadora 132/30 kV y la subestación de corte STM Sanchils de nueva construcción, telemandada por la empresa distribuïdora (Iberdrola en este caso), quedando estas últimas fuera del alcance de este expediente. La subestación conectará con la red de distribución mediante la línea aérea de 132 kV ya existente en la parcela (LAT 132 kV ST Corral del Cuervo – ST Vallat, propiedad de Iberdrola distribución). Por otro lado, para alimentar los servicios auxiliares de la subestación de maniobra, se proyecta por requerimiento de Iberdrola al promotor, una línea subterránea con una longitud de 1.491,78 metros incluyendo 5 metros de cable desde el interior de las celdas de 20 kV ubicadas en la SET Sanchils, y 5 metros de subida de cable hasta el apoyo núm. 987124 ya existente de la línea 20 kV.

Los paneles se conectan en serie y se agrupan en inversores de *strings* para su posterior aumento de tensión en su centro de transformación 30/0,8 kV correspondiente. Se realiza el diseño de una instalación solar fotovoltaica de la citada potencia. Los módulos solares serán de tipo silicio, monocristalinos y bifaciales, y se instalarán sobre una estructura que irá hincada en el terreno, con seguidor solar a un eje (rotación 60°/-60°) y respetando una orientación perfecta norte-sur, aumentando así su rendimiento en comparación con sistemas estáticos.

El acceso a la planta se realizará desde la CV-188, de Ribesalbes a L'Alcora, mediante caminos ya existentes. No será necesaria la creación de viales nuevos, pudiendo necesitar una adecuación de los viales existentes para facilitar el paso de la maquinaria de construcción.

Para la ejecución del proyecto se prevé una preparación y limpieza previa del terreno mediante despeje y desbroce de las áreas donde se ubiquen los paneles y desmonte de la zona de instalaciones y transformadores, apertura de zanjas para el cableado, creación de viales interiores proyectados en la planta, con un ancho mínimo de 4 m, así como el desarrollo de una red de drenaje de los mismos y perimetral a la instalación con el fin de canalizar el agua minimizando su impacto. Asimismo, se instalará el vallado perimetral, y se ejecutará la construcción de un edificio de control y mantenimiento.

Finalizada la vida útil de la planta fotovoltaica, se procederá a su desmantelamiento y restauración del terreno, evitando en lo posible el

moviment de terres i retirant qualsevol estructura, fonamentació o un altre element permanent.

Tramitació administrativa

Consta com a antecedent l'expedient 76/2022/AIA per al qual, amb data 19 de setembre de 2022, aquest òrgan ambiental va remetre informe de determinació d'afeccions ambientals (IDAA) a l'STIEM de Castelló i al seu promotor, i va concloure que aquest projecte hauria de ser sotmés a avaluació d'impacte ambiental, atès que sobre la base de l'informe emés per l'òrgan competent en matèria de Medi Natural no era possible descartar que el projecte poguera comportar efectes adversos significatius sobre el medi ambient.

En data 24 de gener de 2023, el Servei Territorial d'Indústria, Energia i Mines de Castelló va donar trasllat a aquest òrgan ambiental de la sol·licitud d'avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte ATALFE/2020/131. Aquesta s'acompanya d'enllaç electrònic a carpeta compartida, amb els següents documents, entre altres:

- Sol·licitud d'inici del titular per a l'avaluació d'impacte ambiental.
- Sol·licitud de l'òrgan substantiu (STIEM de Castelló) d'impacte ambiental.
- Projecte tècnic de la planta solar fotovoltaica i pla de desmantellament.
- Publicació del *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* (DOGV) relativa a la informació pública de la sol·licitud d'autorització administrativa i autorització de construcció, de data 5 de gener de 2022.

– Nou anunci de publicació en el DOGV amb data de 25.11.22, per al tràmit d'informació pública, a conseqüència de canvis en la infraestructura d'evacuació (addició d'una línia elèctrica addicional).

- Estudi d'impacte ambiental (EIA).
- Documentació complementària (informes sol·licitats de les AAPP, alegacions rebudes en fase d'informació pública, etc.).

Vista la documentació facilitada, durant el segon període d'exposició pública s'ha presentat una alegació per part de l'ST de Medi Ambient de Castelló, la qual conclou de la següent manera:

«1. L'expropiació en vies pecuàries no és procedent, d'acord amb l'article 3 de la Llei 3/2014, d'11 de juliol, de la Generalitat, de vies pecuàries de la Comunitat Valenciana, on s'estableix que són béns de domini públic de la Generalitat, en conseqüència, inalienables, imprescriptibles i inembargables.

2. Les actuacions emmarcades en aquest projecte suposen una ocupació del subsol del domini públic; per tant, després de l'autorització de l'activitat per part de l'òrgan substantiu caldrà tramitar la corresponent autorització mitjançant una concessió demanial per a l'ocupació del subsol, d'acord amb l'article 34 de la Llei 3/2014 de vies pecuàries.

3. Es respectarà la servitud de pas de la via pecuària Canyonada Reial d'Extremadura, amb una amplària legal de 37,5 metres, d'acord amb la Llei 3/2014, d'11 de juliol, de la Generalitat, de vies pecuàries de la Comunitat Valenciana».

Així mateix, de la carpeta compartida facilitada per l'òrgan substantiu s'han pogut consultar els següents informes sol·licitats:

– Informe de compatibilitat urbanística de l'Ajuntament d'Onda, de data 24.01.2022, elaborat per l'enginyer municipal, en què indica que no existeix inconvenient a accedir a la sol·licitud realitzada per Duquesa Solar per a instal·lar una planta fotovoltaica en les parcel·les d'aqueix terme municipal. Així mateix, des de l'Àrea d'Ordenació del Territori i Habitatge del mateix ajuntament, de data de signatura 08.07.2022, s'elabora certificat per l'enginyer de camins municipal, en què valora en sentit favorable la instal·lació prevista. Amb data 16.08.22, el promotor remet ofici de resposta on manifesta la recepció dels documents esmentats.

– Informe de I-DE Redes Eléctricas Inteligentes, SAU, de data 31.01.22, en què dona la seua conformitat per a la tramitació de l'autorització administrativa i aprovació del projecte d'execució de la instal·lació elèctrica per a l'esmentada planta fotovoltaica sempre que es respecten les distàncies i servidums establides en la reglamentació sectorial vigent sobre aquest tema, una vegada que ha sigut comprovada l'existència d'una línia aèria d'alta tensió que discorre sobre els terrenys afectats pel projecte de la instal·lació solar.

movimiento de tierras y retirando cualquier estructura, cimentación u otro elemento permanente.

Tramitación administrativa

Consta como antecedente el expediente 76/2022/AIA, para el cual, con fecha 19 de septiembre de 2022, este órgano ambiental remitió informe de determinación de afecciones ambientales (IDAA), al STIEM de Castellón y a su promotor, concluyendo que este proyecto debería ser sometido a evaluación de impacto ambiental, dado que en base al informe emitido por el órgano competente en materia de Medio Natural, no era posible descartar que el proyecto pudiese conllevar efectos adversos significativos sobre el medio ambiente.

En fecha 24 de enero de 2023, el Servicio Territorial de Industria, Energía y Minas de Castellón dio traslado a este órgano ambiental de la solicitud de evaluación de impacto ambiental ordinaria del proyecto ATALFE/2020/131. La misma se acompaña de enlace electrónico a carpeta compartida, con los siguientes documentos, entre otros:

- Solicitud de inicio del titular para la evaluación de impacto ambiental.
- Solicitud del órgano sustantivo (STIEM de Castellón) de impacto ambiental.
- Proyecto técnico de la planta solar fotovoltaica y plan de desmantelamiento.
- Publicación del *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* (DOGV) relativa a la información pública de la solicitud de autorización administrativa y autorización de construcción, de fecha 5 de enero de 2022.

– Nuevo anuncio de publicación en el DOGV con fecha de 25.11.22, para el trámite de información pública, como consecuencia de cambios en la infraestructura de evacuación (adición de una línea eléctrica adicional).

- Estudio de impacto ambiental (EIA).
- Documentación complementaria (informes recabados de las AAPP, alegaciones recibidas en fase de información pública, etc.).

Vista la documentación facilitada, durante el segundo periodo de exposición pública se ha presentado alegación por parte del ST de medio ambiente de Castellón, la cual concluye del siguiente modo:

«1. La expropiación en vías pecuarias no procede, de acuerdo con el artículo 3 de la Ley 3/2014, de 11 de julio, de la Generalitat, de vías pecuarias de la Comunitat Valenciana, donde se establece que son bienes de dominio público de la Generalitat, en consecuencia, inalienables, imprescriptibles e inembargables.

2. Las actuaciones emmarcadas en este proyecto suponen una ocupación del subsuelo del dominio público, por tanto, después de la autorización de la actividad por parte del órgano sustantivo, habrá que tramitar la correspondiente autorización mediante una concesión demanial para la ocupación del subsuelo, de acuerdo con el artículo 34 de la Ley 3/2014 de vías pecuarias.

3. Se respetará la servidumbre de paso de la vía pecuaria Cañada Real de Extremadura, con una anchura legal de 37,5 metros, de acuerdo con la Ley 3/2014, de 11 de julio, de la Generalitat, de vías pecuarias de la Comunitat Valenciana».

Asimismo, de la carpeta compartida facilitada por el órgano sustantivo se han podido consultar los siguientes informes recabados:

– Informe de compatibilidad urbanística del Ayuntamiento de Onda, de fecha 24.01.2022, elaborado por el ingeniero municipal, indicando que no existe inconveniente en acceder a la solicitud realizada por Duquesa Solar para instalar una planta fotovoltaica en las parcelas de ese término municipal. Asimismo, desde el área de ordenación del territorio y vivienda del mismo ayuntamiento, de fecha de firma 08.07.2022, se elabora certificado por el ingeniero de caminos municipal, valorando en sentido favorable la instalación prevista. Con fecha 16.08.22, el promotor remite oficio de respuesta manifestando la recepción de los documentos citados.

– Informe de I-DE Redes Eléctricas Inteligentes, SAU, de fecha 31.01.22, dando su conformidad para la tramitación de la autorización administrativa y aprobación del proyecto de ejecución de la instalación eléctrica para la citada planta fotovoltaica siempre y cuando se respeten las distancias y servidumbres establecidas en la reglamentación sectorial vigente al respecto, una vez que ha sido comprobada la existencia de una línea aérea de alta tensión que discurre sobre los terrenos afectados por el proyecto de la instalación solar.

– Informe de compatibilitat urbanística de l'Ajuntament de l'Alcora, amb data de signatura d'11.02.2022, elaborat per l'enginyer industrial municipal, en què indica el caràcter favorable respecte al projecte avaluat, sempre que es complisquen els condicionants exposats en el mateix informe. Amb data 21.02.22, el promotor remet ofici de resposta on manifesta la seua conformitat al compliment dels condicionants.

– Informe de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX), de data 25.05.2022, el qual conclou favorablement, indicant, entre altres consideracions a tindre en compte, que una vegada obtinguts els informes preceptius previs i abans de l'execució de les obres, en cas que l'actuació es localitzara en un llit públic o en la seua zona de policia (100 m de distància del marge més pròxim), cosa s'ha de comprovar amb un reconeixement *in situ* dels terrenys afectats, és preceptiu obtenir prèviament l'autorització de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. Amb data 15.06.22, el promotor remet ofici de resposta en què manifesta la seua conformitat al compliment dels condicionants.

– Informe del Servei de Gestió Territorial, amb data de signatura 02.08.22, compatible però condicionat a no ocupar sòl no urbanitzable protegit i a justificar l'ocupació de sòl estratègic 1, pel que respecta a la recàrrega d'aqüífers, d'acord amb les consideracions esmentades, mentre que la infraestructura d'evacuació es considera compatible, atenent les determinacions d'aplicació i les cartografies oficials. Així mateix, indica que la justificació dels aspectes determinats en aqueix informe serà objecte de l'emissió d'un nou informe.

Amb data 19.09.22, el promotor remet contestació al Servei de Gestió Territorial per mediació de l'òrgan substantiu, en la qual tracta de justificar que l'actuació no situarà panells en sòl no urbanitzable protegit, que el sistema de fixació de panells fotovoltaics no implica en cap cas augment de la perillositat d'inundació, i que la planta solar no tindrà efectes negatius sobre la permeabilitat i recàrrega d'aqüífers ni provocarà augment en el risc i perillositat d'inundació.

Amb data 20.10.22, el Servei de Gestió Territorial emet contestació a les al·legacions formulades pel promotor, i conclou textualment de la següent manera:

«(...) el Servei de Gestió Territorial, d'acord amb les consideracions i conclusions emeses en l'informe de les incidències sobre l'ordenació del territori emès amb data 2 d'agost de 2022, considera que la planta solar es considera incompatible, en ocupar sòl estratègic 1 respecte a la recàrrega d'aqüífers sense quedar justificat de manera fefaent, conforme a les determinacions normatives del Pla d'acció territorial de caràcter sectorial sobre prevenció del risc d'inundació en la Comunitat Valenciana i la resta de normativa d'aplicació tinguda en compte en l'elaboració de l'informe».

Amb data de 02.12.2022, s'emeta un nou informe favorable pel Servei de Gestió Territorial, només respecte a la línia subterrània de mitjana tensió entre la LAMT 4107-01 20kV LA-100 i l'STM Sanchils, la qual es considera compatible conforme a les determinacions normatives del PATRICOVA.

– Informe previ de la DT de Castelló de Cultura i Esport de data 04.10.22, on indica que per a poder emetre l'informe patrimonial serà necessari un projecte de prospecció arqueològica de la zona d'actuació, i la presentació dels resultats d'una memòria científica per a poder determinar les cauteles arqueològiques a desenvolupar prèviament o durant l'execució del projecte.

– Informe de la DT d'Agricultura de Castelló, de data de signatura 07.11.2022, que indique des del punt de vista agrari que serà desfavorable, mentre no es resolguen les següents qüestions:

«1. Justificació explícita de les accions previstes per al manteniment de l'activitat agrària del sòl (conservació de l'horitzó, de l'estructura, del contingut de nutrients i de l'activitat biòtica del sòl).

2. Justificació de les mesures adequades per a no alterar el funcionament dels sistemes de drenatge ni la direcció i capacitat de l'evacuació natural de les aigües d'escolament de les parcel·les afectades.

3. Documentació que acredite el manteniment de suficient activitat agrícola de regadiu en les parcel·les corresponents per a justificar el manteniment dels drets de reg.

4. Serà necessari aportar un estudi específic que incloga:

– Informe de compatibilidad urbanística del Ayuntamiento de L'Alcora, con fecha de firma de 11.02.2022, elaborado por el ingeniero industrial municipal, indicando el carácter favorable respecto al proyecto evaluado, siempre que se cumplan los condicionantes expuestos en el mismo informe. Con fecha 21.02.22, el promotor remite oficio de respuesta manifestando su conformidad al cumplimiento de los condicionantes.

– Informe de la Confederación Hidrográfica del Júcar (CHJ), de fecha 25.05.2022, el cual concluye favorablemente, indicando entre otras consideraciones a tener en cuenta, que una vez obtenidos los informes preceptivos previos y antes de la ejecución de las obras, en caso de que la actuación se localizara en un cauce público o en su zona de policía (100 m de distancia de la margen más próxima), lo que se debe comprobar con un reconocimiento *in situ* de los terrenos afectados, es preceptivo obtener previamente la autorización de la Confederación Hidrográfica del Júcar. Con fecha 15.06.22, el promotor remite oficio de respuesta manifestando su conformidad al cumplimiento de los condicionantes.

– Informe del Servicio de Gestión Territorial, con fecha de firma 02.08.22, compatible pero condicionado a no ocupar suelo no urbanizable protegido y a justificar la ocupación de suelo estratégico 1, por lo que respecta a la recarga de acuíferos, de acuerdo con las consideraciones mencionadas, mientras que la infraestructura de evacuación se considera compatible, atendiendo las determinaciones de aplicación y las cartografías oficiales. Asimismo, indica que la justificación de los aspectos determinados en ese informe será objeto de la emisión de un nuevo informe.

Con fecha 19.09.22, el promotor remite contestación al Servicio de Gestión Territorial por mediación del órgano sustantivo, en la que trata de justificar que la actuación no ubicará paneles en suelo no urbanizable protegido, que el sistema de fijación de paneles fotovoltaicos no implica en ningún caso aumento de la peligrosidad de inundación, y que la planta solar no tendrá efectos negativos sobre la permeabilidad y recarga de acuíferos ni provocará aumento en el riesgo y peligrosidad de inundación.

Con fecha 20.10.22, el Servicio de Gestión Territorial emite contestación a las alegaciones formuladas por el promotor, concluyendo textualmente del siguiente modo:

«(...) el Servicio de Gestión Territorial de acuerdo con las consideraciones y conclusiones emitidas en el informe de las incidencias sobre la ordenación del territorio emitido con fecha 2 de agosto de 2022, considera que la planta solar se considera incompatible, al ocupar suelo estratégico 1 respecto a la recarga de acuíferos sin quedar justificado de manera fehaciente, conforme a las determinaciones normativas del Plan de acción territorial de carácter sectorial sobre prevención del riesgo de inundación en la Comunitat Valenciana y el resto de normativa de aplicación tenida en cuenta en la elaboración del informe».

Con fecha de 02.12.2022, se emite nuevo Informe favorable por el Servicio de Gestión Territorial, solo respecto a la línea subterránea de media tensión entre la LAMT 4107-01 20kV LA-100 y la STM Sanchils, la cual se considera compatible conforme a las determinaciones normativas del PATRICOVA.

– Informe previo de la DT de Castellón de Cultura y Deporte de fecha 04.10.22, donde indica que para poder emitir el informe patrimonial será necesario un proyecto de prospección arqueológica de la zona de actuación, y la presentación de los resultados de una memoria científica para poder determinar las cauteles arqueológicas a desarrollar previamente o durante la ejecución del proyecto.

– Informe de la DT de Agricultura de Castellón, de fecha de firma 07.11.2022, indicando desde el punto de vista agrario, que será desfavorable, mientras no se resuelvan las siguientes cuestiones:

«1. Justificación explícita de las acciones previstas para el mantenimiento de la actividad agraria del suelo (conservación del horizonte, de la estructura, del contenido de nutrientes y de la actividad biótica del suelo).

2. Justificación de las medidas adecuadas para no alterar el funcionamiento de los sistemas de drenaje ni la dirección y capacidad de la evacuación natural de las aguas de escorrentía de las parcelas afectadas.

3. Documentación que acredite el mantenimiento de suficiente actividad agrícola de regadío en las parcelas correspondientes para justificar el mantenimiento de los derechos de riego.

4. Será necesario aportar un estudio específico que incluya:

a) Iniciatives que promoguen la compatibilitat de la instal·lació amb l'ús agrari, mitjançant canvi de cultiu en les parcel·les, ús de pasturatge en determinades èpoques.

b) Un programa de prevenció i control perquè la superfície ocupada per la instal·lació no siga refugi per a animals i plagues potencialment nocives per a les explotacions agràries existents.

c) Utilització de vies d'accés, preferentment existents, i limitació d'obertura de noves, així com la compatibilització per a pas de vehicles agrícoles i ramaders.

5. Serà necessari aportar les solucions tècniques que permeten assegurar el manteniment de les característiques pròpies de les parcel·les cultivades com a tallafocs i com a regenerador posterior de la biodiversitat en cas d'incendi».

– El promotor envia informe agronòmic (amb data de signatura 09.02.23) en resposta a l'informe desfavorable des del punt de vista agrari, emès per la DT d'Agricultura de Castelló, amb data de signatura 07.11.2022.

– Informe favorable d'Infraestructura Verda i Paisatge, amb data de signatura 13.12.2022, amb requeriments a complir, el qual conclou textualment de la següent manera:

«A la vista de tot l'exposat, s'emet informe favorable en matèria d'infraestructura verda i paisatge per a la planta solar fotovoltaica Duquesa Solar en la ubicació proposada, condicionat al compliment dels requeriments exposats en aquest informe, a saber:

– Modificació de l'ordenació proposada, desocupant-se la part de la parcel·la catastral 114 del pol. 5 de L'Alcora que dista menys de 500 m del BRL Mas de Sant Gils i la totalitat de les parcel·les cadastrals núm. 138 del pol. 34 i núm. 157, 159, 160 i 161 del pol. 35 de L'Alcora; núm. 78, 83, 84, 85, 86, 92, 107, 108 i 123 del pol. 1 i núm. 1, 3, 6, 7, 16, 22, 37, 38, 40, 41 i 42 del pol. 2 d'Onda, per a manteniment de la integritat de la seua vegetació forestal.

– Incorporació de totes les mesures d'integració paisatgística (MIP) establides al llarg d'aquest informe, dels informes anteriors d'aquest servei i tots els documents aportats pel peticionari.

– Inclusió en l'EIP d'un programa d'implementació de totes les mesures d'integració paisatgística, en els termes referits.

– Aportació dels resultats del pla de participació pública a realitzar, i la seua consideració per a la valoració del paisatge.

– Aportació d'un pla de desmantellament de la instal·lació i restauració del terreny i entorn amb un pressupost detallat i justificat amb mesuraments concordes amb les actuacions reals a executar i costos reals de mercat, incloent-hi la retirada de la línia d'evacuació i de la subestació de maniobra i la restauració del sòl agrícola en tots els terrenys ocupats per totes les instal·lacions.

En relació a l'últim condicionat, i en aplicació de l'apartat 1.e de l'article 30 del Decret llei 14/2020, del Consell, de mesures per a accelerar la implantació d'instal·lacions per a l'aprofitament de les energies renovables per l'emergència climàtica i la necessitat de la urgent reactivació econòmica, l'òrgan territorial competent en matèria d'energia aprovarà, si escau, el pla de desmantellament de la instal·lació i de restauració del terreny i entorn afectat, incorporant a l'aprovació les condicions recollides en l'informe de l'òrgan competent en ordenació del territori i paisatge».

S'ha d'assenyalar que la parcel·la 114, polígon 5 del TM de L'Alcora no forma part del projecte.

– Nou informe favorable del Servei d'Infraestructura Verda i Paisatge, amb data d'entrada en aquest òrgan ambiental des de l'STIEM de Castelló, 27.01.2023, que conclou amb l'emissió d'un informe favorable de la línia subterrània de mitjana tensió de 20 kV.

– Amb data de signatura 10.06.2022, informe de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental (Ref.: C-5/2022), el qual indica diversos condicionants a complir: que hauran d'excloure's del projecte determinades parcel·les que afecten terrenys forestals, situades en l'àmbit del PORN del PN de la Serra d'Espadà, i podran tindre conseqüències a causa de l'eliminació de la vegetació i l'erosió del sòl. Així mateix, s'indica que, si fora el cas, s'adoptaran les mesures de seguretat i prevenció d'incendis forestals durant els treballs; es respectarà l'ample (37,5 m) de la via pecuària existent (Canyada Reial d'Extremadura); el clos serà permeable i respectuós amb la fauna. Com l'actuació es troba en l'àrea d'influència antròpica (AIA) dins dels límits del PORN del PN de la Serra d'Espadà, s'haurà de respectar la normativa corresponent i

a) Iniciativas que promuevan la compatibilidad de la instalación con el uso agrario, mediante cambio de cultivo en las parcelas, uso de pastoreo en determinadas épocas

b) Un programa de prevención y control para que la superficie ocupada por la instalación no sea refugio para animales y plagas potencialmente dañinas para las explotaciones agrarias existentes.

c) Utilización de vías de acceso, preferentemente existentes y limitación de apertura de nuevas, así como la compatibilización para paso de vehículos agrícolas y ganaderos.

5. Será necesario aportar las soluciones técnicas que permitan asegurar el mantenimiento de las características propias de las parcelas cultivadas como cortafuegos y como regenerador posterior de la biodiversidad en caso de incendio».

– El promotor envía informe agronómico (con fecha de firma 09.02.23) en respuesta al informe desfavorable desde el punto de vista agrario, emitido por la DT de Agricultura de Castellón, con fecha de firma 07.11.2022.

– Informe de Infraestructura Verde y Paisaje, con fecha de firma 13.12.2022, favorable con requerimientos a cumplir, el cual concluye del siguiente modo textualmente:

«A la vista de todo lo expuesto, se emite informe favorable en materia de infraestructura verde y paisaje para la planta solar fotovoltaica Duquesa Solar en la ubicación propuesta, condicionado al cumplimiento de los requerimientos expuestos en este Informe, a saber:

– Modificación de la ordenación propuesta, desocupándose la parte de la parcela catastral 114 del pol. 5 de L'Alcora que dista menos de 500 m del BRL Mas de Sant Gils y la totalidad de las parcelas catastrales núm. 138 del pol. 34 y núm. 157, 159, 160 y 161 del pol. 35 de L'Alcora; núm. 78, 83, 84, 85, 86, 92, 107, 108 y 123 del pol. 1 y núm. 1, 3, 6, 7, 16, 22, 37, 38, 40, 41 y 42 del pol. 2 de Onda, para mantenimiento de la integridad de su vegetación forestal.

– Incorporación de todas las medidas de integración paisajística (MIP) establecidas a lo largo de este Informe, de los informes anteriores de este Servicio y en todos los documentos aportados por el peticionario.

– Inclusión en el EIP de un programa de implementación de todas las medidas de integración paisajística, en los términos referidos.

– Aportación de los resultados del Plan de participación pública a realizar, y su consideración para la valoración del paisaje.

– Aportación de un plan de desmantelamiento de la instalación y restauración del terreno y entorno con un presupuesto detallado y justificado con mediciones acordes a las actuaciones reales a ejecutar y costes reales de mercado, incluyendo la retirada de la línea de evacuación y de la subestación de maniobra y la restauración del suelo agrícola en todos los terrenos ocupados por todas las instalaciones.

En relación al último condicionado, y en aplicación del apartado 1.e del artículo 30 del Decreto ley 14/2020 del Consell, de medidas para acelerar la implantación de instalaciones para el aprovechamiento de las energías renovables por la emergencia climática y la necesidad de la urgente reactivación económica, el órgano territorial competente en materia de energía aprobará, si procede, el plan de desmantelamiento de la instalación y de restauración del terreno y entorno afectado, incorporando a la aprobación las condiciones recogidas en el informe del órgano competente en ordenación del territorio y paisaje».

Cabe señalar que la parcela 114, polígono 5 del TM de L'Alcora no forma parte del proyecto.

– Nuevo Informe favorable del Servicio de Infraestructura Verde y Paisaje, con fecha de entrada en este órgano ambiental desde el STIEM de Castellón, 27.01.2023, que concluye informando favorablemente la línea subterránea de media tensión de 20 kV.

– Con fecha de firma 10.06.2022, informe de la Dirección General de Medio Natural y Evaluación Ambiental (Ref.: C-5/2022), el cual indica varios condicionantes a cumplir como: que deberán excluirse del proyecto determinadas parcelas que afecten a terrenos forestales, situadas en el ámbito del PORN del PN de la Sierra de Espadán, pudiendo tener consecuencias debido a la eliminación de la vegetación y la erosión del suelo. Asimismo, se indica que, si fuera el caso, se adoptarán las medidas de seguridad y prevención de incendios forestales durante los trabajos; se respetará el ancho (37,5 m) de la vía pecuaria existente (Cañada Real de Extremadura); el vallado será permeable y respetuoso con la fauna. Como la actuación se encuentra en el área de influencia antrópica (AIA) dentro de los límites del PORN del PN de la Sierra de

respectar els murs interns destinats a la infraestructura agrícola; s'insta el promotor a soterrar els cables de la línia d'evacuació de la planta solar a l'interior de la parcel·la; els centres de seccionament i mesurament o la subestació elèctrica hauran de canviar la seua ubicació si afecten terreny forestal; es compliran les prescripcions tècniques i mesures de prevenció de l'RD 1432/2008, de 29 d'agost, per a la projecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió. En el mateix informe s'afigen una sèrie de determinacions per a completar l'estudi d'impacte ambiental (EIA).

Posteriorment, amb data no indicada, el promotor elabora resposta a l'informe anteriorment esmentat, emés per la DG de Medi Natural i Avaluació Ambiental (DGMN) amb data de signatura 10.06.22, a fi d'esmenar els requisits exposats en aquest, i indica, entre altres observacions, que el conjunt ofereix un valor forestal residual i d'escassa rellevància i entitat, i que no són elements de susceptible protecció ateses les seues característiques. Així mateix, el promotor indica que, al seu parer, la imposició d'excloure algunes parcel·les suposa una greu extralimitació de les competències per part de les persones que han signat l'informe. Indica que no es preveu l'erosió de sòls i respecte a l'EIA, recalca que sí s'han tingut en compte els efectes de l'escolament de plaques sobre el sòl, on es fa una exhaustiva justificació de la no creació d'escolaments, i d'altra banda, l'assegurament en la recàrrega d'aqüífers.

Amb data de signatura 15.12.2022, l'STIEM de Castelló remet a la DGMN sol·licitud de conformitat o oposició, si és el cas, perquè formule les objeccions que estime procedents respecte de l'informe de resposta elaborat pel promotor.

Amb data 18 de maig de 2023, aquest òrgan ambiental, després d'haver tingut coneixement del contingut de l'últim informe de la DGMN, remet requeriment a aqueix organisme, i sol·licita còpia de la instrucció interna d'aqueixa DGMN, en la qual es basa la conclusió de l'informe esmentat, i d'altra banda, sol·licita aclariment més detallat i delimitat respecte del canvi d'ubicació de la subestació elèctrica que s'indica com a condicionant, la qual no resulta concordant amb la conclusió favorable de l'informe. Posteriorment, amb data 29 de maig de 2023, la DGMN remet escrit de resposta a aquest òrgan ambiental, on indica que els criteris aplicats per a l'exclusió d'algunes parcel·les de la instal·lació fotovoltaica, així com el canvi d'ubicació de la subestació elèctrica, es reflecteixen en una instrucció de la mateixa DG, que ara mateix no és efectiva; no obstant això, els criteris aplicats per aqueixa DG a aqueixes sol·licituds continuen sent vàlids i són els que s'han indicat en l'informe de la PS Duquesa Solar, per a l'exclusió de les parcel·les. Així mateix, s'indica que la subestació es proposa sobre terrenys amb masses forestals arbòries consolidades, per això, se li indica al promotor que canvie d'ubicació aquesta, i que la seua ubicació alternativa serà qüestió del promotor, atés que en la zona existeixen parcel·les de menor valor ambiental.

Amb data 26.06.23, es rep en aquest òrgan ambiental, des de l'ST d'Indústria, Energia i Mines de Castelló, documentació complementària a l'expedient, a més d'informes de diversos organismes i escrits de resposta del promotor a aqueixos informes. Entre els informes, es troben l'últim i definitiu del Servei de Gestió del Territori, de la DGMN, del Servei d'Infraestructura Verda i Paisatge, i de la DG de Cultura i Patrimoni, els quals s'exposen a continuació:

– Informe del Servei de Gestió Territorial, amb data de signatura 02.03.2023, el qual conclou de la següent manera:

«Per tot l'anteriorment exposat, el Servei de Gestió Territorial, d'acord amb les consideracions i conclusions emeses en l'informe d'incidències sobre l'ordenació del territori emés amb data 2 d'agost de 2022, i posterior informe amb data 20 de novembre de 2022, considera que la planta solar es considera viable condicionada a la implantació de les mesures correctores esmentades, conforme a les determinacions normatives del Pla d'acció territorial de caràcter sectorial sobre prevenció del risc d'inundació en la Comunitat Valenciana i a la resta de normativa d'aplicació tinguda en compte en l'elaboració de l'informe.»

– Informe favorable de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, de data de signatura de 04.05.2023, el qual conclou favorablement, però amb diversos condicionants a complir, entre els quals cal destacar l'exclusió d'una sèrie de parcel·les del projecte, i proposa el canvi d'ubicació de la subestació elèctrica a un altre lloc on

Espadán, se deberá respetar la normativa correspondiente y respetar los muros internos destinados a la infraestructura agrícola; se insta al promotor a soterrar los cables de la línea de evacuación de la planta solar en el interior de la parcela; los centros de seccionamiento y medida o la subestación eléctrica deberá cambiar su ubicación si afectan a terreno forestal; se cumplirán las prescripciones técnicas y medidas de prevención del RD 1432/2008, de 29 de agosto, para la proyección de la avifauna contra la colisión y la electrocución en líneas eléctricas de alta tensión. En el mismo informe se añaden una serie de determinaciones para completar el estudio de impacto ambiental (EIA).

Posteriormente, con fecha no indicada, el promotor elabora respuesta al informe anteriormente citado, emitido por la DG de Medio Natural y Evaluación Ambiental (DGMN) con fecha de firma 10.06.22, con el objeto de subsanar los requisitos expuestos en el mismo, indicando entre otras observaciones, que el conjunto ofrece un valor forestal residual y de escasa relevancia y entidad, no siendo elementos de susceptible protección dadas sus características. Asimismo, el promotor indica que, a su modo de ver, la imposición de excluir ciertas parcelas supone una grave extralimitación de las competencias por parte de las personas que han firmado el informe. Indica que no se prevé la erosión de suelos y respecto al EIA, hace hincapié en que sí se han tenido en cuenta los efectos de la escorrentía de placas sobre el suelo, donde se hace una exhaustiva justificación de la no creación de escorrentías, y por otro lado el aseguramiento en la recarga de acuíferos.

Con fecha de firma 15.12.2022, el STIEM de Castellón, remite a la DGMN, solicitud de conformidad u oposición, en su caso, para que formule los reparos que estime procedentes respecto del informe de respuesta elaborado por el promotor.

Con fecha 18 de mayo de 2023, este órgano ambiental, tras haber tenido conocimiento del contenido del último informe de la DGMN, remite requerimiento a ese organismo, solicitando copia de la instrucción interna de esa DGMN, en la que se basa la conclusión del citado informe, y por otro lado, solicitando aclaración más detallada y acotada respecto del cambio de ubicación de la subestación eléctrica que se indica como condicionante, la cual no resulta concordante con la conclusión favorable del informe. Posteriormente, con fecha 29 de mayo de 2023, la DGMN, remite escrito de respuesta a este órgano ambiental, indicando que los criterios aplicados para la exclusión de ciertas parcelas de la instalación fotovoltaica, así como el cambio de ubicación de la subestación eléctrica, se reflejan en una instrucción de la propia DG, que ahora mismo no es efectiva, no obstante, los criterios aplicados por esa DG a esas solicitudes siguen siendo válidos y son los que se han indicado en el informe de la PS Duquesa Solar, para la exclusión de las parcelas. Asimismo, se indica que la subestación se propone sobre terrenos con masas forestales arbóreas consolidadas, por ello, se le indica al promotor que cambie de ubicación la misma, y que su ubicación alternativa será cuestión del promotor, dado que en la zona existen parcelas de menor valor ambiental.

Con fecha 26.06.23, se recibe en este órgano ambiental, desde el ST de Industria, Energía y Minas de Castellón, documentación complementaria al expediente, además de informes de varios organismos y escritos de respuesta del promotor a esos informes. Entre los informes, se encuentran el último y definitivo del Servicio de Gestión del Territorio, de la DGMN, del Servicio de Infraestructura Verde y Paisaje, y de la DG de cultura y patrimonio, los cuales se exponen a continuación:

– Informe del Servicio de Gestión Territorial, con fecha de firma 02.03.2023, el cual concluye del siguiente modo:

«Por todo lo anteriormente expuesto, el Servicio de Gestión Territorial de acuerdo con las consideraciones y conclusiones emitidas en el informe de incidencias sobre la ordenación del territorio emitido con fecha 2 de agosto de 2022, y posterior informe con fecha 20 de noviembre de 2022, considera que la planta solar se considera viable condicionada a la implantación de las medidas correctoras citadas, conforme a las determinaciones normativas del Plan de Acción Territorial de carácter sectorial sobre Prevención del riesgo de inundación en la Comunitat Valenciana y al resto de normativa de aplicación tenida en cuenta en la elaboración del informe.»

– Informe favorable de la Dirección General de Medio Natural y Evaluación Ambiental, de fecha de firma de 04.05.2023, el cual concluye favorablemente, pero con diversos condicionantes a cumplir, entre los que cabe destacar, la exclusión de una serie de parcelas del proyecto, y propone el cambio de ubicación de la subestación eléctrica a

no es destruisca cobertura arbòria. Estableix, així mateix, mesures encaminades a evitar l'erosió del terreny en les diferents fases del projecte.

– Informe del Servei d'Infraestructura Verda i Paisatge, amb data de signatura 02.05.2023, en què indica que no és procedent emetre nou informe, i es reitera en el compliment dels requeriments exposats en l'informe favorable de data 13.12.2022.

– Informe favorable de la Direcció General de Cultura i Patrimoni, de data de signatura de 20.06.2023, de caràcter favorable, i que conclou de la següent manera:

«No existeix afecció al patrimoni cultural en algunes de les seues manifestacions per la qual cosa, vistos els preceptes indicats i de conformitat amb els informes dels serveis tècnics, s'emet informe favorable, als efectes patrimonials contemplats en l'art. 11 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià, del Projecte d'instal·lació de planta solar fotovoltaica Duquesa i línia d'evacuació, en els termes municipals d'Onda i l'Alcora. A nivell patrimonial la construcció d'aquesta planta solar no afectarà cap BIC o bé de rellevància local, sempre que es complisquen les mesures correctores descrites que, respecte al patrimoni arqueològic, etnològic i paleontològic, pogueren veure's afectades».

Consideracions ambientals

La promoció de les energies renovables és un dels objectius de la política energètica de la Unió Europea, ja que la seua utilització constitueix una part important del paquet de mesures necessàries per a reduir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i per a complir l'Acord de París i el marc de la Unió en matèria de clima i energia per a 2030.

El Pla nacional integrat d'energia i clima (PNIEC) 2021-2030, en coherència amb les estratègies de la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica, persegueix aconseguir en Espanya en 2050 la neutralitat climàtica, en coherència amb els objectius de la Unió Europea, i la transició cap a un sistema elèctric descarbonitzat, la qual cosa implica una incorporació important i sostinguda de fonts renovables.

El Pla d'energia sostenible de la Comunitat Valenciana 2020 i l'Estratègia valenciana de canvi climàtic i energia 2030 de la Generalitat recullen els objectius i estratègies de la Unió Europea i de l'Estat espanyol, plantejant com a objectiu aconseguir 2.500 MW de potència instal·lada en centrals fotovoltaïques l'any 2030.

En l'actualitat, la potència instal·lada en la Comunitat Valenciana està lluny de complir aquests objectius (se situa per davall dels 500 MW), per la qual cosa la implantació de plantes solars, amb les degudes mesures de mitigació de l'afecció ambiental que puguen comportar, és una prioritat en el context energètic per al compliment dels objectius de descarbonització, reducció d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i mitigació del canvi climàtic, diversificació de les fonts de subministrament, foment de la seguretat del proveïment energètic i disminució de la dependència energètica d'altres territoris.

En l'estudi d'impacte ambiental s'analitzen diferents alternatives quant a la ubicació de la planta. Per a l'elecció de l'alternativa final, s'han tingut en compte criteris diversos en sòl no urbanitzable, com la no afecció a recursos paisatgístics de primer ordre, a la infraestructura verda, a cap espai protegit, a llits, a corredors territorials, a més de no ser necessari obrir nous camins per a accedir a la planta.

La planta solar fotovoltaica Duquesa Solar es desenvolupa principalment en camps agrícoles de secà (ametlers i oliveres) i algunes parcel·les de cultiu de cítrics en estat d'abandó, i el sòl classificat és com a no urbanitzable comú.

El punt d'accés i connexió a la xarxa de distribució es troba dins de la finca destinada a la instal·lació. L'avantatge principal és la inexistència d'infraestructura d'evacuació aliena a la planta solar fotovoltaica, i basta per a la seua evacuació una subestació elevadora i de maniobra.

Las parcel·les a ocupar compleixen els criteris d'implantació contemplats en el Decret llei 14/2020, de 7 d'agost de 2020, i estan puntualment afectades, en la part nord de l'actuació, per una zona catalogada amb el risc d'inundació geomorfològica; han obtingut informe referent al Servei de Gestió Territorial, la conclusió del qual ja ha sigut exposat anteriorment.

otro lugar donde no se destruya cobertura arbórea. Establece asimismo medidas encaminadas a evitar la erosión del terreno en las diferentes fases del proyecto.

– Informe del Servicio de Infraestructura Verde y Paisaje, con fecha de firma, 02.05.2023, indicando que no procede emitir nuevo informe, y reiterándose en el cumplimiento de los requerimientos expuestos en el informe favorable de fecha 13.12.2022.

– Informe favorable de la Dirección General de Cultura y Patrimonio, de fecha de firma de 20.06.2023, de carácter favorable, y que concluye del siguiente modo:

«No existe afección al patrimonio cultural en algunas de sus manifestaciones por lo que, vistos los preceptos indicados y de conformidad con los informes de los servicios técnicos, se informa favorablemente, a los efectos patrimoniales contemplados en el art. 11 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano, el Proyecto de instalación de planta solar fotovoltaica Duquesa y línea de evacuación, en los términos municipales de Onda y L'Alcora. A nivel patrimonial la construcción de esta planta solar no afectará a ningún BIC o bien de relevancia local, siempre que se cumplan las medidas correctoras descritas que, respecto al patrimonio arqueológico, etnológico y paleontológico, pudieran verse afectados».

Consideraciones ambientales

La promoción de las energías renovables es uno de los objetivos de la política energética de la Unión Europea, ya que su utilización constituye una parte importante del paquete de medidas necesarias para reducir las emisiones de gases de efecto invernadero y para cumplir el Acuerdo de París y el marco de la Unión en materia de clima y energía para 2030.

El Plan nacional integrado de energía y clima (PNIEC) 2021-2030, en coherencia con las estrategias de la Ley 7/2021, de 20 de mayo, de cambio climático y transición energética, persigue alcanzar en España en 2050 la neutralidad climática, en coherencia con los objetivos de la Unión Europea, y la transición hacia un sistema eléctrico descarbonizado, lo cual implica una incorporación importante y sostenida de fuentes renovables.

El Plan de energía sostenible de la Comunitat Valenciana 2020 y la estrategia valenciana de cambio climático y energía 2030 de la Generalitat, recogen los objetivos y estrategias de la Unión Europea y del Estado español, planteando como objetivo el alcanzar 2.500 MW de potencia instalada en centrales fotovoltaicas en el año 2030.

En la actualidad, la potencia instalada en la Comunitat Valenciana está lejos de cumplir estos objetivos (se sitúa por debajo de los 500 MW), por lo que la implantación de plantas solares, con las debidas medidas de mitigación de la afección ambiental que puedan conllevar, es una prioridad en el contexto energético, para el cumplimiento de los objetivos de descarbonización, reducción de emisiones de gases de efecto invernadero y mitigación del cambio climático, diversificación de las fuentes de suministro, fomento de la seguridad del abastecimiento energético y disminución de la dependencia energética de otros territorios.

En el estudio de impacto ambiental se analizan distintas alternativas en cuanto a la ubicación de la planta. Para la elección de la alternativa final, se ha tenido en cuenta criterios varios en suelo no urbanizable, como la no afección a recursos paisajísticos de primer orden, a la infraestructura verde, a ningún espacio protegido, a cauces, a corredores territoriales, además de no ser necesario abrir nuevos caminos para acceder a la planta.

La planta solar fotovoltaica Duquesa Solar se desarrolla principalmente en campos agrícolas de secano (almendros y olivos) y algunas parcelas de cultivo de cítricos en estado de abandono, siendo el suelo clasificado como no urbanizable común.

El punto de acceso y conexión a la red de distribución se encuentra dentro de la finca destinada a la instalación. La ventaja principal es la inexistencia de infraestructura de evacuación ajena a la planta solar fotovoltaica, bastando para su evacuación una subestación elevadora y de maniobra.

Las parcelas a ocupar cumplen con los criterios de implantación contemplados en el Decreto ley 14/2020, de 7 de agosto de 2020, y se encuentran puntualmente afectadas en la parte norte de la actuación, por una zona catalogada con riesgo de inundación geomorfológica, habiendo obtenido informe al respecto del Servicio de Gestión Territorial, cuya conclusión ya ha sido expuesta anteriormente.

La zona presenta vulnerabilitat baixa a la contaminació d'aqüífers i es troba en una àrea de permeabilitat baixa, classificada com a àrea estratègica 1 i 2, segons zones de la central solar, i conforme a la informació definida pel visor de la IDEV per a la recàrrega d'aqüífers. Els mòduls solars presentaran buits entre si, de manera que no es generen vies preferents d'aigua i no descarreguen en el mateix punt del terreny, més encara si es té en compte el seguiment solar dels panells a instal·lar. L'ombra provocada per les plaques reduirà l'evapotranspiració i en facilitarà la recàrrega. La qualitat de les aigües de recàrrega es veurà afavorida per no utilitzar-se productes fitosanitaris, i es reduirà l'aportació de nitrats. L'orografia de la zona amb escàs pendent afavoreix la infiltració. La disposició de plaques i pals de fonamentació no fan preveure la formació de vies de desguàs preferent per a l'escolament que suposen modificació de les condicions actuals.

S'inclou en l'estudi d'impacte ambiental (EsIA) un estudi d'anàlisi de vulnerabilitat en el qual es conclou que la instal·lació dona com a resultat un risc baix en vulnerabilitat, en relació als riscos avaluats (inundacions, incendis forestals, sismes, forts vents, etc.), el qual es veurà més reduït amb les mesures correctores i preventives projectades. No s'identifiquen efectes ambientals significatius derivats de la vulnerabilitat del projecte davant riscos d'accidents greus o de catàstrofes naturals.

El sòl present en la zona és de capacitat agrològica moderada, i es troba en una zona de relleu ondulat sense pendents pronunciats. Els terrenys a ocupar presenten ús agrícola, ocupats principalment per fruiters cítrics i pasturatge. Algunes parcel·les presenten estat d'abandó; la vegetació natural que ha colonitzat aquesta zona consta d'algunes formacions de matoll baix alternades amb formacions arbòries. No es preveu cap afecció a vegetació protegida en l'àmbit del projecte.

Els terrenys en els quals es desenvolupen el parc solar i la seua línia d'evacuació es localitzen fora de l'àmbit d'espais naturals protegits i de la Xarxa Natura 2000. L'actuació es troba dins dels límits del PORN de la Serra d'Espadà (Decret 218 /1997, de 30 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Serra d'Espadà), en una àrea d'influència antròpica (AIA), per

la qual cosa la zona queda exceptuada de la prohibició de la tala i arrancada o desarrelament de cultius llenyosos (art. 14 PORN). D'acord amb la cartografia del PATFOR, algunes de les parcel·les a ocupar es troben catalogades com a sòl forestal. Conforme a l'annex IX del Decret 91/2023, de 22 de juny, tant els projectes promoguts per les administracions públiques com els promoguts pels particulars, l'àmbit d'actuació dels quals siga coincident totalment o parcialment amb terrenys forestals, amb els confrontants o amb una proximitat menor a 500 metres d'aquells, hauran d'incloure dins dels seus plecs de condicions tècniques el plec general de normes de seguretat en prevenció d'incendis forestals a observar en l'execució d'obres i treballs que es realitzen en terreny forestal o en els seus voltants.

La localització de les infraestructures de producció (mòduls solars) es proposa sobre parcel·les agrícoles i forestals (terreny forestal PATFOR). L'informe favorable d'SGMNEA està condicionat a l'exclusió de les parcel·les catalogades com a sòl forestal segons el PATFOR. Per tal de millorar la integració paisatgística, es proposa, així mateix, per l'SIVP disminuir l'afecció sobre el terreny forestal associada a la planta. L'ocupació total de terreny prevista en el projecte original era de 53,56 ha; s'estableix una reducció d'ocupació de terreny per plaques solars de 20,95 ha de terreny forestal, la qual cosa suposa disminuir l'ocupació en una magnitud de l'ordre del 40 %.

La parcel·la afectada per la subestació (parcel·la 78 polígon 1 del TM Onda) es correspon amb una parcel·la agrícola abandonada en la qual es localitzen antigues garroferes, colonitzada per espècies forestals de caràcter arbori com el pi blanc i arbustives com el llentiscle, el bruc, la coscolla, l'arç o el ginebre, entre altres, que constitueixen una massa forestal d'elevada densitat encara que en una superfície inferior a una hectàrea. La parcel·la indicada no està catalogada com a sòl forestal PATFOR i no consta la presència d'hàbitats d'interés o d'espècies protegides o vulnerables. Si bé l'SGMNEA proposa, sobre la base de criteris interns, un canvi en la localització de la subestació (equipament que ocuparà de l'ordre de 2.000 m²), no es preveu afecció crítica sobre elements d'especial protecció o especialment vulnerables; atesa la proximitat de la subestació projectada a la xarxa de distribució (38,70 m

La zona presenta vulnerabilidad baja a la contaminación de acuíferos y se encuentra en un área de permeabilidad baja, clasificada como área estratégica 1 y 2, según zonas de la central solar, y conforme a la información definida por el visor de la IDEV para la recarga de acuíferos. Los módulos solares presentarán huecos entre sí, de forma que no se generen vías preferentes de agua y no descarguen en el mismo punto del terreno, más aún si se tienen en cuenta el seguimiento solar de los paneles a instalar. La sombra provocada por las placas reducirá la evapotranspiración facilitando la recarga. La calidad de las aguas de recarga se verá favorecida al no utilizarse productos fitosanitarios, reduciendo la aportación de nitratos. La orografía de la zona con escasa pendiente favorece la infiltración. La disposición de placas y postes de cimentación no hacen prever la formación de vías de desagüe preferente para la escorrentía que supongan modificación de las condiciones actuales.

Se incluye en el estudio de impacto ambiental (EsIA), un estudio de análisis de vulnerabilidad en el que se concluye que la instalación da como resultado un riesgo bajo en vulnerabilidad, en relación a los riesgos evaluados (inundaciones, incendios forestales, sismos, fuertes vientos, etc.), el cual se verá más reducido con las medidas correctoras y preventivas proyectadas. No se identifican efectos ambientales significativos derivados de la vulnerabilidad del proyecto ante riesgos de accidentes graves o de catástrofes naturales.

El suelo presente en la zona es de capacidad agrológica moderada, y se encuentra en una zona de relieve ondulado sin pendientes pronunciadas. Los terrenos a ocupar presentan uso agrícola, ocupados principalmente por frutales cítricos y pastizal. Algunas parcelas presentan estado de abandono; la vegetación natural que ha colonizado esta consta de algunas formaciones de matorral bajo alternadas con formaciones arbóreas. No se prevé afección a vegetación protegida en el ámbito del proyecto.

Los terrenos en los que se desarrollan el parque solar y su línea de evacuación se localizan fuera del ámbito de espacios naturales protegidos y de la Red Natura 2000. La actuación se encuentra dentro de los límites del PORN de la Sierra de Espadán (Decreto 218 /1997, de 30 de julio, del Gobierno valenciano, por el que se aprueba el Plan de ordenación de los recursos naturales de la Sierra de Espadán), en un área de influencia antrópica (AIA), por lo que la zona queda exceptuada de la prohibición de la tala y arranque o descuaje de cultivos leñosos (art 14 PORN). De acuerdo con la cartografía del PATFOR, algunas de las parcelas a ocupar se encuentran catalogadas como suelo forestal. Conforme al anexo IX del Decreto 91/2023, de 22 de junio, tanto los proyectos promovidos por las administraciones públicas como los promovidos por los particulares, cuyo ámbito de actuación sea coincidente total o parcialmente con terrenos forestales, con los colindantes o con una proximidad menor a 500 metros de aquellos, habrán de recoger dentro de sus pliegos de condiciones técnicas el pliego general de normas de seguridad en prevención de incendios forestales a observar en la ejecución de obras y trabajos que se realicen en terreno forestal o en sus inmediaciones.

La localización de las infraestructuras de producción (módulos solares), se propone sobre parcelas agrícolas y forestales (terreno forestal PATFOR). El informe favorable de SGMNEA está condicionado a la exclusión de las parcelas catalogadas como suelo forestal según el PATFOR. Con objeto de mejorar la integración paisajística, se propone asimismo por el SIVP disminuir la afección sobre el terreno forestal asociada a la planta. La ocupación total de terreno prevista en el proyecto original era de 53,56 ha; se establece una reducción de ocupación de terreno por placas solares de 20,95 ha de terreno forestal, lo que supone disminuir la ocupación en una magnitud del orden del 40 %.

La parcela afectada por la subestación (parcela 78 polígono 1 del TM Onda), se corresponde con una parcela agrícola abandonada en la que se localizan antiguos algarrobos, colonizada por especies forestales de carácter arbóreo como el pino carrasco y arbustivas como el lentisco, el brezo, la coscoja, el espino o el enebro entre otras, que constituyen una masa forestal de elevada densidad, aunque en una superficie inferior a una hectárea. La citada parcela no está catalogada como suelo forestal PATFOR y no consta la presencia de hábitats de interés o de especies protegidas o vulnerables. Si bien la SGMNEA propone, en base a criterios internos, un cambio en la localización de la subestación (equipamiento que ocupará del orden de 2.000 m²), no se prevé afección crítica sobre elementos de especial protección o especialmente vulnerables; dada la proximidad de la subestación proyectada a la red

de línia d'evacuació aproximadament), i atés que el suposat canvi en la localització de la subestació generaria una major afecció sobre altres elements (derivant en l'execució d'una línia elèctrica d'evacuació de major envergadura amb la seua corresponent servitud sota la línia aèria i constituint un projecte diferent), es considera en el seu conjunt una afecció menys significativa la generada per la solució proposada, resultant la seua localització acceptable.

Segons l'EsIA, els estudis d'avifauna presentats pels promotors indiquen la pobre presència de comunitats faunístiques amb escàs valor ambiental, de caràcter antropòfil, i amb ampli espectre d'adaptació. L'actuació es troba en zona de protecció d'avifauna contra la col·lisió i electrocució, havent d'aplicar, si escau, les corresponents mesures de protecció que dicta la normativa per a la línia aèria d'evacuació. Per a la reparació en la qualitat de l'hàbitat perdut per a alimentació o nidificació d'avifauna, l'SGMNEA proposa mantindre les parcel·les amb els cultius o vegetació forestal existents en totes aquelles zones possibles de les parcel·les cadastrals, així com arrendar o adquirir parcel·les de cultiu, amb la intenció de mantindre cultius que permeten el desenvolupament d'un ecosistema que aporte hàbitat a les espècies afectades, almenys en una proporció del 25 % de la superfície afectada.

El projecte contempla que durant la fase d'explotació es durà a terme un pla de seguiment de les plantacions realitzades, proporcionant i reposant les manques necessàries. Així mateix, en la mateixa fase, es durà a terme un pla de seguiment de poblacions d'aus presents en la zona, almenys durant els primers 2-3 anys.

Com a afecció principal durant la fase d'implantació es procedirà al desbrossament i rebuig de la vegetació present durant la implantació dels seguidors solars. L'EsIA contempla mesures correctores de caràcter general per a mitigar els efectes de la generació de pols, soroll, així com per al control d'abocaments i aigües residuals.

Com a mesures correctores encaminades a mantindre la coberta natural del terreny i d'acord amb les mesures establides en l'EsIA, s'evitarà la compactació del sòl i no s'utilitzaran herbicides ni pesticides, minimitzant les fonamentacions i conservant al màxim la coberta vegetal, mantenint la vegetació natural en els marges de la planta i carers intermedis entre files de panells solars. Açò, al seu torn, permet mantindre l'hàbitat d'espècies de fauna que utilitzen la zona per a alimentar-se i reduirà el risc d'erosió del terreny.

Es garantirà la permeabilitat del clos de tipus cinègic de malla nuada, adequat per al pas de fauna de xicoteta grandària, el qual disminueix l'efecte barrera que poguera causar la infraestructura, manca d'elements tallants o punxants com filferros d'arç o similars que puguen danyar la fauna. Dispondrà de plaques visibles de senyalització com a dissuasives visuals per a evitar col·lisió de l'avifauna.

Així mateix, les fonamentacions en l'àmbit del projecte són mínimes i aniran clavades, preperforades o amb micropilotació, segons les necessitats del terreny, amb la qual cosa s'evitarà l'excessiva compactació del sòl en l'àrea. D'igual manera, després de finalitzar les obres de construcció es descompactaran aquelles zones compactades pel pas de la maquinària i s'empraran materials de la zona per a conformar els camins interiors de la planta, i no s'utilitzaran materials que segellen o impermeabilitzen el sòl.

Las centrals fotovoltaiques, per les seues característiques i funcionament, no tenen associat un consum rellevant d'aigua durant la seua execució i funcionament. Durant les obres s'adoptaran mesures preventives per a evitar abocaments accidentals com habilitar zones de manteniment i apilament de maquinària, equips i residus generats. Les aigües residuals que puguen generar-se en l'obra seran recollides en fossa estanca per a la seua posterior retirada i gestió per part de gestor autoritzat mitjançant l'ús de banys químics. El projecte indica que la neteja de les plaques solars en fase d'operació i manteniment es realitzarà mitjançant aigua emmagatzemada en dipòsits o bé mitjançant maquinària específica per a aquesta tasca.

Segons l'inventari de la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià, no s'han identificat en l'àmbit afectat per l'actuació i el seu entorn més pròxim (200 m) elements del patrimoni cultural inventariats ni jaciments arqueològics. L'informe de la Direcció General de Patrimoni indica que s'haurà d'incloure la presència d'un tècnic/a paleontòleg/

de distribución (38,70 m de línea de evacuación aproximadamente), y dado que el supuesto cambio en la localización de la subestación generaría una mayor afección sobre otros elementos (derivando en la ejecución de una línea eléctrica de evacuación de mayor envergadura con su correspondiente servidumbre bajo la línea aérea y constituyendo un proyecto diferente), se considera en su conjunto una afección menos significativa la generada por la solución propuesta, resultando su localización aceptable.

Según el EsIA, de los estudios de avifauna presentados por los promotores, indican la pobre presencia de comunidades faunísticas con escaso valor ambiental, de carácter antropófilo, y con amplio espectro de adaptación. La actuación se encuentra en zona de protección de avifauna contra la colisión y electrocución, debiendo aplicar, en su caso, las correspondientes medidas de protección que dicta la normativa para la línea aérea de evacuación. Para la reparación en la calidad del hábitat perdido para alimentación o nidificación de avifauna, la SGMNEA propone mantener las parcelas con los cultivos o vegetación forestal existentes en todas aquellas zonas posibles de las parcelas catastrales, así como arrendar o adquirir parcelas de cultivo, con la intención de mantener cultivos que permitan el desarrollo de un ecosistema que aporte hábitat a las especies afectadas, al menos en una proporción del 25 % de la superficie afectada.

El proyecto contempla que durante la fase de explotación se llevará a cabo un plan de seguimiento de las plantaciones realizadas, reportando y reponiendo las marras necesarias. Asimismo, en la misma fase, se llevará a cabo un plan de seguimiento de poblaciones de aves presentes en la zona, al menos durante los primeros 2-3 años.

Como afección principal durante la fase de implantación se procederá al desbroce y despeje de la vegetación presente durante la implantación de los seguidores solares. El EsIA contempla medidas correctoras de carácter general para mitigar los efectos de la generación de polvo, ruido, así como para el control de vertidos y aguas residuales.

Como medidas correctoras encaminadas a mantener la cubierta natural del terreno y acorde a las medidas establecidas en el EsIA, se evitará la compactación del suelo y no se utilizarán herbicidas ni pesticidas, minimizando las cimentaciones y conservando al máximo la cubierta vegetal, manteniendo la vegetación natural en los márgenes de la planta y calles intermedias entre filas de paneles solares. Esto a su vez permite mantener el hábitat de especies de fauna que utilizan la zona para alimentarse y reducirá el riesgo de erosión del terreno.

Se garantizará la permeabilidad del vallado de tipo cinégetico de malla anudada, adecuado para el paso de fauna de pequeño tamaño disminuyendo el efecto barrera que pudiese causar la infraestructura, careciendo de elementos cortantes o punzantes como alambres de espino o similares que puedan dañar a la fauna. Dispondrá de placas visibles de señalización como disuasores visuales para evitar colisión de la avifauna.

Así mismo, las cimentaciones en el ámbito del proyecto son mínimas e irán hincadas, preperforadas o con micropilotación, según las necesidades del terreno, con lo que se evitará la excesiva compactación del suelo en el área. De igual modo, tras finalizar las obras de construcción se descompactarán aquellas zonas compactadas por el paso de la maquinaria y se emplearán materiales de la zona para conformar los caminos interiores de la planta, no utilizando materiales que sellen o impermeabilicen el suelo.

Las centrales fotovoltaicas, por sus características y funcionamiento, no tienen asociado un consumo relevante de agua durante su ejecución y funcionamiento. Durante las obras, se adoptarán medidas preventivas para evitar vertidos accidentales como habilitar zonas de mantenimiento y acopio de maquinaria, equipos y residuos generados. Las aguas residuales que puedan generarse en la obra serán recogidas en fosa estanca para su posterior retirada y gestión por parte de gestor autorizado mediante el uso de baños químicos. El proyecto indica que la limpieza de las placas solares en fase de operación y mantenimiento se realizará mediante agua almacenada en depósitos o bien mediante maquinaria específica para dicha tarea.

Según el inventario de Dirección General del Patrimonio Cultural Valenciano, no se han identificado en el ámbito afectado por la actuación y su entorno más próximo (200 m), elementos del patrimonio cultural inventariados ni yacimientos arqueológicos. El informe de la Dirección General de Patrimonio indica que se deberá incluir la presen-

oga per a fer les tasques de control en els moviments de terres sobre materials del Miocè.

Segons els elements que conformen la central, no es preveu ocupació de l'amplària legal de les vies pecuàries existents (Canyada Reial de Extremadura i vereda de termes).

La generació de residus té major entitat en la fase de construcció. Els residus generats en aquesta fase seran entregats a gestor autoritzat, i seran gestionats conforme a la normativa aplicable, especialment els perillosos. L'execució de la central no comporta moviments de terres de gran entitat, ja que s'adaptarà, en la mesura que siga possible, a la topografia existent, principalment amb neteja i desbrossament del terreny; serà en la parcel·la on estarà situada la subestació on es faran tasques de desmunt i terraplé, per a aconseguir el seu anivellament.

Respecte a les instal·lacions fotovoltaïques pròximes, es presenta una valoració de sinergies en l'EsIA, on s'indica que al sud de l'actuació projectada es troba (a 220 m de distància aproximadament, segons el visor de la IDEV), una instal·lació fotovoltaïca d'unes 4,9 ha annexa a la CV-188, que és unes 10 vegades menor en superfície respecte de la que s'analitza en aquesta DIA, la ubicació de la qual es troba entre la CV-188 i la instal·lació solar que és objecte d'aquesta DIA. En aquest estudi, es presenta un pla de visibilitats i es destaca la no visibilitat de la planta solar des de la CV-188; no s'esperen efectes sinèrgics negatius. Així mateix, conclou indicant que l'actuació no és visible des dels punts principals d'observació, i queda immersa dins de la trama paisatgística circumdant.

S'ha realitzat un estudi d'integració paisatgística, el qual ha sigut complementat per informes tècnics de resposta als informes emesos pel Servei d'Infraestructura Verda i Paisatge. Entre les mesures a adoptar es proposa mantindre i cuidar la vegetació existent de pins, llentiscles, coscolles, etc. perquè actue de pantalla visual, en el límit de les parcel·les amb el camí de Sant Gils, amb la finalitat d'aconseguir una millor integració paisatgística en l'entorn; es permetrà el creixement de la vegetació autòctona, sense cap tractament fitosanitari o abonat artificial. D'aquesta manera, s'evita la pèrdua de sòl per erosió, es redueix la generació de pols en la instal·lació i es crea un biòtop que pugua albergar una comunitat natural similar a l'existent. La resta de mesures correctores de caràcter paisatgístic seran les indicades en l'estudi d'integració paisatgística, així com en l'informe sol·licitat en matèria d'infraestructura verda i paisatge. En l'estudi s'ha desenvolupat una valoració de la integració visual de la planta des de diferents punts d'observació la qual ha donat com a resultat que per les característiques del relleu de la zona, la vegetació que envolta les vies de comunicació, no són previsible impactes visuals significatius per als observadors de l'entorn, i aquests són nuls per a les vies CV-188, camí de Sant Gils, i lleus per a la Canyada Reial d'Extremadura.

El programa de vigilància ambiental de l'EsIA proposa la implantació d'un pla de seguiment en el qual es comprova que les obres es realitzen d'acord amb el projecte i que s'assegure el compliment de la normativa ambiental, així com les mesures preventives, correctores i els requisits establits en la DIA i en resolucions complementàries. Adicionalment, serà objecte del programa tractar de mantindre dins d'uns límits la inevitable modificació del medi com a resultat de les actuacions realitzades per a la posada en pràctica del projecte.

Després de la vida útil del projecte, es procedirà al desmantellament dels panells i cablejat elèctric, i a la restauració dels accessos i dels factors biòtics i abiòtics afectats. Per a això el projecte acompanya un estudi de desmantellament amb pressupost. La gestió dels panells fotovoltaïcs es realitzarà amb un gestor autoritzat de residus d'aparells elèctrics i electrònics.

Consideracions jurídiques

El projecte constitueix un supòsit d'avaluació d'impacte ambiental ordinària, de conformitat amb l'article 7 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, en concordança amb l'epígraf 2.g de l'annex I del Decret 162/1990, de 15 d'octubre.

L'expedient ha observat els tràmits previstos en la secció 1a, capítol II del títol 2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i en les altres disposicions que li són aplicables.

L'article 9.1 del Decret 147/2023, de 5 de setembre, del Consell, d'aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Medi Ambient, Aigua, Infraestructures i Territori, atribueix a la Direcció

cia de un técnico/-a paleontólogo/-a para realizar las tareas de control en los movimientos de tierras sobre materiales del Mioceno.

Según los elementos que conforman la central, no se prevé ocupación de la anchura legal de las vías pecuarias existentes (Cañada Real de Extremadura y vereda de términos).

La generación de residuos tiene mayor entidad en la fase de construcción. Los residuos generados en esta fase serán entregados a gestor autorizado, y serán gestionados conforme a la normativa aplicable, especialmente los peligrosos. La ejecución de la central no conlleva movimientos de tierras de gran entidad, puesto que se adaptará en la medida de lo posible, a la topografía existente, principalmente con limpieza y desbroce del terreno, siendo en la parcela donde estará ubicada la subestación donde se realizarán tareas de desmonte y terraplén, para conseguir su nivelación.

Respecto a las instalaciones fotovoltaicas cercanas, se presenta una valoración de sinergias en el EsIA, donde se indica que, al sur de la actuación proyectada se encuentra (a 220 m de distancia aproximadamente, según el visor de la IDEV), una instalación fotovoltaica de unas 4,9 ha anexa a la CV-188, siendo unas 10 veces menor en superficie respecto de la que se analiza en esta DIA, cuya ubicación se encuentra entre la CV-188 y la instalación solar que es objeto de esta DIA. En este estudio, se presenta un plano de visibilidades y se destaca la no visibilidad de la planta solar desde la CV-188, no esperando efectos sinérgicos negativos. Asimismo, concluye indicando que la actuación no es visible desde los puntos principales de observación, quedando inmersa dentro de la trama paisajística circundante.

Se ha realizado un estudio de integración paisajístico, el cual ha sido complementado por informes técnicos de respuesta a los informes emitidos por el Servicio de Infraestructura Verde y Paisaje. Entre las medidas a adoptar se propone mantener y cuidar la vegetación existente de pinos, lentiscos, coscojas, etc., para que actúe de pantalla visual, en el linde de las parcelas con el Camí de Sant Gils, con la finalidad de conseguir una mejor integración paisajística en el entorno; se permitirá el crecimiento de la vegetación autóctona, sin ningún tratamiento fitosanitario o abonado artificial. De este modo, se evita la pérdida de suelo por erosión, se reduce la generación de polvo en la instalación y se crea un biotopo que pueda albergar una comunidad natural similar a la existente. El resto de medidas correctoras de carácter paisajístico serán las indicadas en el estudio de integración paisajística, así como en el informe recabado en materia de infraestructura verde y paisaje. En el estudio se ha desarrollado una valoración de la integración visual de la planta desde diferentes puntos de observación dando como resultado que, por las características del relieve de la zona, la vegetación que rodea las vías de comunicación, no son previsible impactos visuales significativos para los observadores del entorno, siendo estos nulos para las vías CV-188, Camí de Sant Gils, y leve para la Cañada Real de Extremadura.

El programa de vigilancia ambiental del EsIA, propone la implantación de un plan de seguimiento en el cual, se compruebe que las obras se realizan de acuerdo con el proyecto y que se asegure el cumplimiento de la normativa ambiental, así como las medidas preventivas, correctoras y los requisitos establecidos en la DIA y en resoluciones complementarias. Adicionalmente, será objeto del programa, tratar de mantener dentro de unos límites, la inevitable modificación del medio como resultado de las actuaciones realizadas para la puesta en práctica del proyecto.

Tras la vida útil del proyecto, se procederá al desmantelamiento de los paneles y cableado eléctrico, y a la restauración de los accesos y de los factores biòtics y abiòtics afectados. Para ello el proyecto acompaña estudio de desmantelamiento con presupuesto. La gestión de los paneles fotovoltaicos se realizará con un gestor autorizado de residuos de aparatos eléctricos y electrónicos.

Consideraciones jurídicas

El proyecto constituye un supuesto de evaluación de impacto ambiental ordinaria, de conformidad con el artículo 7 de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, en concordança amb el epígraf 2.g del anexo I del Decreto 162/1990, de 15 de octubre.

El expediente ha observado los trámites previstos en la sección 1ª, capítulo II del título 2 de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de evaluación ambiental, y en las demás disposiciones que le son de aplicación.

El artículo 9.1 del Decreto 147/2023, de 5 de setembre, del Consell, de aprovació del Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Medio Ambiente, Agua, Infraestructuras y Territorio, atribuye a la

General d'Urbanisme, Paisatge i Avaluació Ambiental la competència en avaluació ambiental estratègica i impacte ambiental, incloent-hi els sistemes indicadors i les avaluacions ambientals.

Por tot el que antecedeix, a proposta del Servei d'Avaluació d'Impacte Ambiental, fent ús de les atribucions que ostente, resolco,

Primer

Respecte del Projecte de planta solar fotovoltaica Duquesa Solar de 29,99 MWp, promogut per Sonnedix España Solar Energy, SL, en el terme municipal de l'Alcora i Onda (Castellón), es proposa formular la present declaració d'impacte ambiental, en la qual s'estableixen les condicions ambientals, incloses les mesures preventives, correctores i compensatòries, que resulten de l'avaluació ambiental practicada i s'exposen a continuació, en les quals s'ha de desenvolupar el projecte per a l'adequada protecció del medi ambient i els recursos naturals, sense perjudici de la prèvia obtenció de les autoritzacions sectorials que li siguen aplicables.

Atesos els antecedents i fonaments de dret exposats es resolten les condicions del projecte i mesures preventives, correctores i compensatòries dels efectes adversos sobre el medi ambient, que s'estableixen en els següents termes:

1. Condicions al projecte.

i) Condicions generals

(1). El promotor haurà de complir totes les mesures preventives i correctores contemplades en l'EsIA, el projecte tècnic i altra documentació que consta en l'expedient i les acceptades després de la informació pública, o contingudes en la informació complementària, en allò que no contradiguen el que s'estableix en la present resolució.

(2) Es recorda el compliment de tota la legislació rellevant que li siga aplicable, i que afecte els elements del medi recollits en la present resolució.

(3) En els termes previstos en l'article 43 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, la present declaració d'impacte ambiental perdrà la seua vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, no s'haguera començat l'execució del projecte en el termini de quatre anys. A aquest efecte, el promotor notificarà a l'òrgan ambiental el començament de les obres.

ii) Condicions relatives a mesures preventives, correctores i compensatòries per als impactes més significatius.

(4) En relació amb el risc d'inundació, la instal·lació de la planta solar es considera compatible, condicionada a la implantació de les mesures correctores establides encaminades a millorar les condicions de recàrrega d'aqüífers i altres determinacions de l'òrgan competent en matèria de gestió territorial.

(5) De conformitat amb els informes emesos per la DGMNEA, es garantirán les mesures de reparació en la qualitat de l'hàbitat perdut per a alimentació o nidificació d'avifauna. Així mateix, per a disminuir l'afecció sobre el terreny forestal i millorar la integració paisatgística de la instal·lació, de conformitat amb els informes en matèria de medi natural i de paisatge, no es col·locaran mòduls solars en les parcel·les 82, 83, 84, 85, 86, 92, 107, 108, 123 del polígon 1 i parcel·les 1, 3, 6, 7, 16, 22, 37, 38, 40, 41, 42 del polígon 2 del TM d'Onda, així com les parcel·les 114/subparcel·la a i parcel·la 138/subparcel·la b del polígon 34 i parcel·les 157, 159, 160 i 161 del polígon 35 del terme municipal de l'Alcora. Així mateix, s'executarà la instal·lació prenent les mesures necessàries per a la conservació dels murs de pedra existents en les parcel·les. Així mateix, per a la tala i arrancada o desarrelament d'oliveres i garrofers en l'àmbit del PORN de la Serra d'Espadà, de conformitat amb la seua normativa específica, s'haurà de comptar amb autorització.

(6) Si durant l'execució de les obres es troben restes paleontològiques, arqueològiques o etnogràfiques, el promotor haurà de posar el fet en coneixement de l'òrgan indicat, de manera immediata, i adoptar les mesures pertinents per a la seua protecció i conservació, de conformitat amb allò previst en els articles 63 i 65 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià.

(7) Es disposarà de zones impermeabilitzades i d'un sistema de recollida de possibles fugues d'olis i combustibles, procedents de la maquinària i de les estructures que es generen durant l'execució de l'obra. Els residus generats es gestionaran segons la normativa vigent i mitjançant un gestor autoritzat, s'establiran les zones de recollida de

Dirección General de Urbanismo, Paisaje y Evaluación Ambiental, la competencia en evaluación ambiental estratégica e impacto ambiental, incluyendo los sistemas indicadores y las evaluaciones ambientales.

Por todo cuanto antecede, a propuesta del Servicio de Evaluación de Impacto Ambiental, en uso de las atribuciones que ostento resuelvo,

Primero

Respecto del Proyecto de planta solar fotovoltaica Duquesa Solar de 29,99 MWp, promovido por Sonnedix España Solar Energy, SL, en el término municipal de L'Alcora y Onda (Castellón), se propone formular la presente declaración de impacto ambiental, en la que se establecen las condiciones ambientales, incluidas las medidas preventivas, correctoras y compensatorias, que resultan de la evaluación ambiental practicada y se exponen a continuación, en las que se debe desarrollar el proyecto para la adecuada protección del medio ambiente y los recursos naturales, sin perjuicio de la previa obtención de las autorizaciones sectoriales que le sean de aplicación.

Atendiendo a los antecedentes y fundamentos de derecho expuestos se resuelve las condiciones del proyecto y medidas preventivas, correctoras y compensatorias de los efectos adversos sobre el medio ambiente, que se establecen en los siguientes términos:

1. Condiciones al proyecto.

i) Condiciones generales

(1). El promotor deberá cumplir todas las medidas preventivas y correctoras contempladas en el EsIA, el proyecto técnico y demás documentación obrante en el expediente y las aceptadas tras la información pública, o contenidas en la información complementaria, en tanto no contradigan lo establecido en la presente resolución.

(2). Se recuerda el cumplimiento de toda la legislación relevante que le sea de aplicación, y que afecte a los elementos del medio recogidos en la presente resolución.

(3). En los términos previstos en el artículo 43 de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, la presente declaración de impacto ambiental perderá su vigencia y cesará en la producción de los efectos que le son propios si, una vez publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, no se hubiera comenzado la ejecución del proyecto en el plazo de cuatro años. A estos efectos, el promotor notificará al órgano ambiental el comienzo de las obras.

ii) Condiciones relativas a medidas preventivas, correctoras y compensatorias para los impactos más significativos.

(4) En relación con el riesgo de inundación, la instalación de la planta solar se considera compatible, condicionada a la implantación de las medidas correctoras establecidas encaminadas a mejorar las condiciones de recarga de acuíferos y demás determinaciones del órgano competente en materia de gestión territorial.

(5) De conformidad con los informes emitidos por la DGMNEA, se garantizarán las medidas de reparación en la calidad del hábitat perdido para alimentación o nidificación de avifauna. Asimismo, para disminuir la afección sobre el terreno forestal y mejorar la integración paisajística de la instalación, de conformidad con los informes en materia de medio natural y de paisaje, no se colocarán módulos solares en las parcelas 82, 83, 84, 85, 86, 92, 107, 108, 123 del polígono 1 y parcelas 1, 3, 6, 7, 16, 22, 37, 38, 40, 41, 42 del polígono 2 del TM de Onda, así como las parcelas 114/subparcela a y parcela 138/subparcela b del polígono 34 y parcelas 157, 159, 160 y 161 del polígono 35 del término municipal de L'Alcora. Asimismo, se ejecutará la instalación tomando las medidas necesarias para la conservación de los muros de piedra existentes en las parcelas. Asimismo, para la tala y arranque o descuaje de olivos y algarrobos en el ámbito del PORN de la Sierra de Espadán, de conformidad con su normativa específica, se deberá contar con autorización.

(6). Si durante la ejecución de las obras se encontraran restos paleontológicos, arqueológicos o etnográficos, el promotor tendrá que poner el hecho en conocimiento del citado órgano, de manera inmediata, adoptando las medidas pertinentes para su protección y conservación, en conformidad con aquello previsto en los artículos 63 y 65 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano.

(7). Se dispondrá de zonas impermeabilizadas y de un sistema de recogida de posibles fugas de aceites y combustibles, procedentes de la maquinaria y de las estructuras que se generen durante la ejecución de la obra. Los residuos generados se gestionarán según la normativa vigente y mediante un gestor autorizado, estableciéndose las zonas de recogida de

residus, i no es farà apilament d'aquests en zones amb pendents elevats i perillositat d'inundació.

(8) Durant l'execució i explotació de la planta, així com en la fase de desmantellament, atesa la proximitat a sòl forestal, s'adoptaran les prescripcions de l'annex IX del Decret 91/2023, de 22 de juny, del Consell, relatiu a prevenció d'incendis.

(9) L'ús d'aigua en la planta quedarà condicionat al fet que es dispose de subministrament per una empresa autoritzada o concessió de l'organisme de conca.

(10) S'hauran d'implementar les mesures d'integració proposades en l'estudi d'integració paisatgística aportat i les establides per l'òrgan competent en matèria de paisatge. Aquestes mesures i condicions s'hauran d'incorporar al projecte d'execució en la memòria, plans i pressupost, per a la seua execució real i efectiva i verificades en fases posteriors de la tramitació per l'òrgan substantiu, prèviament a l'autorització d'explotació.

(11) L'emissió de l'autorització administrativa de tancament definitiu de la central obligarà el promotor al desmantellament d'aquesta en els termes definits en el pla aportat.

iii) Condicions al programa de vigilància ambiental (PVA)

(12) Les accions incloses en el programa de vigilància i seguiment ambiental hauran de documentar-se a l'efecte d'acreditar l'adopció i execució de les mesures preventives i correctores proposades, i la comprovació de la seua eficàcia. La documentació estarà a la disposició de les autoritats competents.

(13) S'inclouran al PVA les mesures corresponents derivades dels informes sol·licitats. En particular, s'inclourà el seguiment d'aus, enviant anualment al servei competent en matèria de biodiversitat els resultats, amb la finalitat d'avaluar i adaptar les mesures correctives amb comprovació de la seua eficàcia o la necessitat de modificar-les.

Segon

Conforme amb el que es preveu en l'article 41 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre:

a. Ordenar la publicació de la present declaració d'impacte ambiental en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* així com en la seua electrònica.

b. La present declaració d'impacte ambiental no serà objecte de recurs sense perjudici dels que, si escau, siguen procedents en via administrativa i judicial contra l'acte pel qual s'autoritza el projecte.

Tercer

L'òrgan substantiu haurà de tindre degudament en compte, en el procediment d'autorització del projecte, l'avaluació d'impacte ambiental efectuada, atesos els criteris establits en l'article 42 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, referits tant al contingut de l'autorització com a la publicitat de la decisió.

València, 28 de setembre de 2023.– El director general d'Urbanisme, Paisatge i Avaluació Ambiental: Miguel Ángel Ivorra Devesa.»

de residuos, y no haciéndose acopio en zonas con pendientes elevadas y peligrosidad de inundación.

(8) Durante la ejecución y explotación de la planta, así como en la fase de desmantelamiento, dada la proximidad a suelo forestal, se adoptarán las prescripciones del anexo IX del Decreto 91/2023, de 22 de junio, del Consell, relativo a prevención de incendios.

(9) El uso de agua en la planta quedará condicionado a que se disponga de suministro por una empresa autorizada o concesión del organismo de cuenca.

(10) Se deberán implementar las medidas de integración propuestas en el estudio de integración paisajística aportado y las establecidas por el órgano competente en materia de paisaje. Estas medidas y condiciones se deberán incorporar al proyecto de ejecución en la memoria, planos y presupuesto, para su ejecución real y efectiva y verificadas en fases posteriores de la tramitación por el órgano sustantivo, previo a la autorización de explotación.

(11) La emisión de la autorización administrativa de cierre definitivo de la central, obligará al promotor al desmantelamiento de la misma en los términos definidos en el plan aportado.

iii) Condiciones al programa de vigilancia ambiental (PVA)

(12) Las acciones incluidas en el programa de vigilancia y seguimiento ambiental deberán documentarse, a efectos de acreditar la adopción y ejecución de las medidas preventivas y correctoras propuestas, y la comprobación de su eficacia. La documentación estará a disposición de las autoridades competentes.

(13) Se incluirán al PVA, las medidas correspondientes derivadas de los informes recabados. En particular, se incluirá el seguimiento de aves, enviando anualmente al Servicio competente en materia de biodiversidad los resultados, con el fin de evaluar y adaptar las medidas correctivas comprobando su eficacia o la necesidad de modificarlas.

Segundo

Conforme a lo previsto en el artículo 41 de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre:

a. Ordenar la publicación de la presente declaración de impacto ambiental en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, así como en la sede electrónica.

b. La presente declaración de impacto ambiental no será objeto de recurso sin perjuicio de los que, en su caso procedan en vía administrativa y judicial frente al acto por el que se autoriza el proyecto.

Tercero

El órgano sustantivo deberá tener debidamente en cuenta, en el procedimiento de autorización del proyecto, la evaluación de impacto ambiental efectuada, atendiendo a los criterios establecidos en el artículo 42 de la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, referidos tanto al contenido de la autorización como a la publicidad de la decisión.

València, 28 de septiembre de 2023.– El director general de Urbanismo, Paisaje y Evaluación Ambiental: Miguel Ángel Ivorra Devesa.»